

แนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI (Artificial Intelligence) ในรายการโทรทัศน์

อรวีภา พึ่งเงิน

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

pg.onvipa@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้ศึกษาแนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI ในรายการโทรทัศน์ของประเทศและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ศึกษาผลกระทบจากการใช้ผู้ประกาศข่าว AI ในรายการโทรทัศน์ รวมถึงเสนอแนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI ในรายการโทรทัศน์ของประเทศไทย ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากบทความวิชาการ เอกสารเผยแพร่ กฎหมาย และข่าวที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ศึกษาแนวทางการกำกับดูแล ของ European Union (EU) สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ และกฎบัตรปารีสว่าด้วยปัญญาประดิษฐ์ (AI) และงานข่าวและสื่อสารมวลชน รวมถึงศึกษาประเทศแรกเริ่มที่นำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้ ได้แก่ ประเทศจีน อินเดีย และอินโดนีเซีย

ผลการศึกษาพบว่า ยังไม่มีองค์กรใดหรือประเทศใดที่มีการออกกฎหมายในการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI เป็นการเฉพาะ แต่เป็นการกำกับดูแลในรูปแบบของการออกกฎหมายกำกับดูแลเทคโนโลยี AI โดยรวมหรือกฎหมายในการกำกับดูแลการใช้เทคโนโลยี AI ในองค์กรสื่อทั้งหมดเท่านั้น ซึ่งการนำเทคโนโลยีนี้มาใช้ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบต่อภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) องค์กรสื่อ 2) ผู้ประกาศข่าวในรายการโทรทัศน์ 3) ผู้รับชมรายการข่าวทางโทรทัศน์ และ 4) องค์กรกำกับดูแล ปัจจุบันช่องรายการโทรทัศน์ในประเทศไทยเริ่มนำเทคโนโลยีผู้ประกาศข่าว AI มาใช้ แต่ยังไม่มีการกำกับดูแลประเด็นนี้เป็นการเฉพาะ บทความนี้จึงได้เสนอแนวทางการกำกับดูแลเทคโนโลยีดังกล่าวในบริบทของประเทศไทยเพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทุกภาคส่วน โดยเฉพาะในประเด็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การควบคุมความเป็นกลางในการนำเสนอข่าว และการคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้ชม เพื่อส่งเสริมการใช้ AI ในเชิงสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อสารมวลชน

คำสำคัญ: แนวทางการกำกับดูแล ผู้ประกาศข่าว AI (Artificial Intelligence) รายการโทรทัศน์

Guidelines for Regulating AI News Anchors in Television Programs

Onvipa Pungnern

Office of The National Broadcasting and Telecommunications Commission

pg.onvipa@gmail.com

Abstract

This article examines the guidelines for regulating AI news anchors in television programs across different countries and relevant organizations. It also explores the impact of using AI news anchors in television programs and proposes a framework for regulating AI news anchors in Thailand's television industry. The study employs a qualitative research method by collecting and analyzing data from academic articles, publications, laws, and related news. It investigates the regulatory approaches of the European Commission (EU), National Press Council of Thailand, The Paris Charter on Artificial Intelligence (AI) and media and journalism, including the study of the early-adopter countries that have implemented AI news anchors, such as China, India, and Indonesia.

The findings reveal that no organization or country has established specific regulations for AI news anchors. Instead, the regulation is part of broader AI technology governance or the regulation of AI technology usage in media organizations as a whole. The introduction of this technology has both positive and negative impacts on the stakeholders involved, including: 1) media organizations, 2) news anchors in television programs, 3) television news viewers, and 4) regulatory organizations. Currently, television channels in Thailand have begun adopting AI news anchor technology, but there are no specific regulations in place to govern this issue. This article, therefore, proposes a regulatory framework for this technology in the context of Thailand, in order to keep pace with changes and maximize benefits for all stakeholders. This includes ensuring the accuracy of information, maintaining neutrality in news presentation, and considering the impact on viewers, in order to promote the creative use of AI in line with media ethics and professional standards.

Keywords: Guidelines for Regulating, AI (Artificial Intelligence) News Anchors, Television Programs

1. บทนำ

สื่อโทรทัศน์ถือว่ามีค่าและมีความสำคัญและมีอิทธิพลมากที่สุดสื่อหนึ่ง ด้วยคุณสมบัติของสื่อที่มีการนำเสนอทั้งภาพและเสียงในเวลาเดียวกัน ทำให้ง่ายต่อการรับรู้ สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ชมได้ อีกทั้งสามารถกระจายข้อมูลข่าวสารไปยังผู้รับชมจำนวนมากได้ ถึงแม้ว่าในปัจจุบันผู้ชมจะรับชมสื่อผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตมากขึ้น แต่ผลสำรวจการเข้าถึงสื่อวิทยุ และสื่อโทรทัศน์ พ.ศ. 2567 โดยความร่วมมือระหว่างสำนักงานสถิติและสำนักงาน กสทช. พบว่า ประชาชนร้อยละ 90.2 ยังคงรับชมรายการโทรทัศน์ตามผังการออกอากาศ เมื่อพิจารณาผลสำรวจดังกล่าวในเชิงลึกลงไป พบอีกว่า ร้อยละ 90.1 เป็นการรับชมรายการข่าว [1]

ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence; AI) เป็นหนึ่งในเทคโนโลยีสำคัญที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันและคาดว่าจะมีปริมาณการใช้งานเพิ่มมากขึ้นในอนาคต เทคโนโลยีนี้ช่วยให้การใช้ชีวิตของมนุษย์มีความสะดวกสบาย ประหยัดเวลามากขึ้น [2] ในขณะเดียวกัน เทคโนโลยี AI ได้ถูกพัฒนาและนำมาใช้เป็นผู้ช่วยหรือเครื่องมือในการทำงานของสื่อมวลชน เช่น การวางแผนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน (Media planning & Optimization) การวิเคราะห์ผู้ชม (Audience analytics) การโฆษณาและการสร้างรายได้ (Advertising and monetization) การประมวลผลภาษาและการแปลภาษา (Language processing & Translation) การใช้เทคโนโลยีอัตโนมัติเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงาน (Workflow automation) การตรวจจับข่าวปลอม (Fake news detection) การประมวลผลภาพและวิดีโอ (Image and video processing) การสร้างเนื้อหาและการดูแลจัดการ (Content creation & Curation) [3]

การนำเทคโนโลยี AI มาใช้ในงานสื่อสารมวลชนอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นปรากฏการณ์ใหม่ของแวดวงสื่อมวลชน คือ การนำมาใช้แทนผู้ประกาศข่าวในรายการโทรทัศน์ ผู้ประกาศข่าวนับว่ามีความสำคัญต่อความสำเร็จของรายการ และสถานีโทรทัศน์เป็นอย่างมากเพราะเป็นส่วนหนึ่งของภาพลักษณ์ จึงต้องมีกระบวนการต่างๆ เพื่อคัดเลือกอย่างพิถีพิถัน [4] ผู้ประกาศข่าวต้องมีความรู้ ทักษะ และปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์ รวมถึงต้องมีคุณสมบัติในการอ่าน พูด และออกเสียง อักษรวิธี หลักภาษาได้อย่างเหมาะสม [5] การนำเทคโนโลยี AI มาใช้แทนผู้ประกาศข่าวมีวิธีการ คือ การนำต้นแบบผู้ประกาศข่าวคนหนึ่งมาเพื่อใช้ในการพัฒนาให้กลายเป็น AI ที่หน้าตาคล้ายกับมนุษย์ สามารถเลียนแบบพฤติกรรม การพูด เสียงพูด การแสดงสีหน้าท่าทาง วิธีการขยับรูปปาก การขยับร่างกาย และสามารถรายงานข่าวได้เหมือนกับมนุษย์จริงๆ ปัจจุบันมีประเทศที่นำเทคโนโลยี AI มาใช้ในการรายงานข่าว เช่น ประเทศอินเดียมีผู้ประกาศข่าว AI ชื่อ LISA ของสถานีโทรทัศน์ Odisha TV ประเทศจีน มีผู้ประกาศข่าว AI ชื่อ Xin Xiahao และ Xin Xiaomeng ของสำนักข่าว Xinhua ประเทศอินโดนีเซีย มีผู้ประกาศข่าว AI ชื่อ Nadira, Sasya และ Bhoomi ของช่องรายการ tvOne ประเทศมาเลเซีย มีผู้ประกาศข่าว AI ชื่อ Joon และ Monica ของบริษัท Astro Awani และประเทศไต้หวัน สำนักข่าว FTV News ได้เปิดตัวผู้ประกาศข่าวพยากรณ์อากาศ AI

องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) หรือไทยพีบีเอส ได้มีการนำ AI มาใช้ประโยชน์หลากหลายด้านซึ่งหนึ่งในนั้น คือ การสร้างผู้ประกาศ AI และบริการอ่านให้ฟัง (AI generated Visual and Audio) [6] มีการใช้ AI Voice ด้วยเทคโนโลยี Text to Speech มีการพัฒนานวัตกรรม AI Visual ในการอ่านข่าวที่สามารถฟังเสียงได้ถึง 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาเมียนมา ภาษาอังกฤษ มีการพัฒนาระบบวิเคราะห์ผู้ชมเพื่อสร้างเนื้อหาให้ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ชม [7] และช่อง Nation TV นำผู้ประกาศข่าว AI มาสรุปข่าวและรายงานพิเศษในช่วง Nation News Alert พูดได้ 50 ภาษา เป็นรายแรกในไทย [8]

อย่างไรก็ดี ได้นำไปสู่การถกเถียงเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของเทคโนโลยีดังกล่าวต่องานด้านสื่อมวลชน ทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ชม ความถูกต้องของการนำเสนอข่าว การขาดทักษะการสังเกตและประสบการณ์ของนักข่าวที่อาจส่งผลต่อคุณภาพการรายงานข่าว รวมถึงอารมณ์ความรู้สึกในการนำเสนอข่าว แต่ในอีกด้านหนึ่งเทคโนโลยีนี้ก็ส่งผลให้องค์กรต่างๆ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการจ้างพนักงาน พร้อมรายงานข่าวได้ตลอดเวลา ทำให้กระบวนการออกอากาศรายการข่าวมีประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่มีการใช้อารมณ์ส่วนตัวลงไปในข่าว ยิ่งไปกว่านั้นความสามารถของเทคโนโลยี AI ยังสามารถประมวลผลข้อมูลจำนวนมากได้อย่างรวดเร็วและสามารถนำเสนอข่าวสารในภาษาต่างๆ ได้หลากหลายภาษาในเวลาอันรวดเร็ว ส่งผลให้ลดข้อจำกัดด้านภาษาของผู้ประกาศข่าว

จากการที่ประเทศต่างๆ และประเทศไทยได้เริ่มนำเทคโนโลยี AI มาใช้รายงานข่าวในรายการโทรทัศน์แทนผู้ประกาศข่าวที่เป็นมนุษย์นั้น บทความนี้จึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาแนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI ของประเทศกรณีศึกษาและผลกระทบจากการใช้ผู้ประกาศข่าว AI ในรายการโทรทัศน์ เพื่อเสนอแนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI ในรายการโทรทัศน์ของประเทศไทย โดยผลการศึกษาที่ได้สามารถนำมาเป็นแนวทางให้แก่ผู้ประกอบการกิจการโทรทัศน์

นำเทคโนโลยีดังกล่าวไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อภาคอุตสาหกรรมและผู้รับชม รวมถึงเป็นแนวทางให้องค์กรกำกับดูแลกำหนดแนวทางการกำกับดูแลที่เหมาะสมสอดคล้องกับจริยธรรมสื่อสารมวลชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อศึกษาแนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI ในรายการโทรทัศน์ของประเทศ และองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 เพื่อศึกษาผลกระทบจากการใช้ผู้ประกาศข่าว AI ในรายการโทรทัศน์
- 2.3 เพื่อเสนอแนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI ในรายการโทรทัศน์ของประเทศไทย

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

บทความวิชาการเรื่อง “แนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI ในรายการโทรทัศน์” ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำองค์ความรู้มากำหนดแนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI ในรายการโทรทัศน์ของประเทศไทยได้อย่างรอบด้าน ดังนี้

- 3.1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกาศข่าว
- 3.2 แนวคิดผู้นำทางความคิดเห็น
- 3.3 แนวปฏิบัติจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ในประเทศไทย
- 3.4 กฎหมายปัญญาประดิษฐ์

4. วิธีการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากบทความวิชาการ เอกสารเผยแพร่ กฎหมาย และข่าวที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลงานวิจัยต่างๆ โดยศึกษาแนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI ของ European Union (EU) สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ กฎบัตรปารีสว่าด้วยปัญญาประดิษฐ์ (AI) และงานข่าวและสื่อสารมวลชน รวมถึงศึกษาประเทศแรกเริ่มที่นำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้ ได้แก่ ประเทศจีน อินเดีย และอินโดนีเซีย เพื่อนำข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI ผลกระทบจากการใช้ผู้ประกาศข่าว AI มาพิจารณาแนวทางการกำกับดูแลที่เหมาะสมกับประเทศไทยต่อไป

5. ผลการศึกษา

5.1 แนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI ในรายการโทรทัศน์ของประเทศ และองค์กรต่างๆ

5.1.1 สหภาพยุโรป (European Union - EU)

EU เป็นผู้บุกเบิกการกำกับดูแลและประกาศใช้ EU Artificial Intelligence Act (EU AI Act) ซึ่งเป็นกฎหมายเพื่อกำกับดูแลการพัฒนาและการใช้งาน AI ใน EU มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2567 [9] อย่างไรก็ตาม กฎหมายนี้จะมีผลบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบในวันที่ 2 สิงหาคม 2569 [10] กฎหมายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระด้านการบริหารและการเงินสำหรับธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รับประกันความปลอดภัยและสิทธิพื้นฐานของประชาชนและธุรกิจ ส่งเสริมการใช้ AI ที่สามารถเชื่อถือได้ในยุโรปและทั่วโลก โดยกำกับดูแลเทคโนโลยี AI ให้เคารพสิทธิพื้นฐาน ความปลอดภัย และหลักการทางจริยธรรม รับรองว่าชาวยุโรปสามารถไว้วางใจในสิ่งที่ AI นำเสนอได้ แม้ว่าการนำเทคโนโลยี AI มาใช้ส่วนใหญ่จะไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงหรือมีความเสี่ยงน้อยมากและสามารถแก้ปัญหาทางสังคมได้หลายประการ แต่ในอีกด้านหนึ่งก็สร้างความเสี่ยงที่ต้องจัดการเพื่อหลีกเลี่ยงผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ แม้ว่ากฎหมายที่มีอยู่จะให้การคุ้มครองในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะกำกับดูแลเทคโนโลยี AI อย่างเฉพาะเจาะจง EU AI Act มีการแบ่งประเภทของ AI ตามระดับความเสี่ยงออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ 1) ความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ (Unacceptable Risk) 2) ความเสี่ยงสูง (High

Risk) 3) ความเสี่ยงจำกัด (Limited Risk) และ 4) ความเสี่ยงน้อย (Minimal Risk) การแบ่งระดับความเสี่ยงของปัญญาประดิษฐ์จะช่วยให้องค์กรสามารถกำกับดูแลและควบคุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ใช้งาน อย่างไรก็ตาม AI อยู่ในระดับความเสี่ยงได้ผู้ที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการภายใต้หลักการกำกับดูแล ความโปร่งใส การไม่เลือกปฏิบัติและความปลอดภัยที่เหมาะสม [11]

ข้อสังเกต EU ยังไม่มีการกำหนดแนวทางการกำกับดูแลการใช้เทคโนโลยี AI ในงานสื่อสารมวลชนเป็นการเฉพาะ แต่กฎหมายฉบับนี้ได้ส่งเสริมการใช้ AI ในประเด็นของความน่าเชื่อถือ เคารพสิทธิพื้นฐาน ความปลอดภัย หลักการทางจริยธรรม และรับรองว่าชาวยุโรปสามารถไว้วางใจในสิ่งที่ AI นำเสนอได้ เพื่อเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ประเทศสมาชิกของ EU หากนำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้ ต้องรายงานข่าวด้วยข้อเท็จจริง มีความเป็นกลาง ปราศจากอคติ มีความน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม EU AI Act ได้ระบุไว้ว่า AI Deepfake หรือ วิดีโอที่สร้างโดย AI จัดอยู่ในระดับความเสี่ยงจำกัด (Limited Risk) ได้รับการอนุญาตให้นำมาใช้ได้แต่จะต้องมีความโปร่งใส (Transparency) และต้องมีการแจ้งเตือนให้บุคคลผู้ถูกประมวลผลทราบว่า การประมวลผลนั้นมีการใช้ระบบ AI ร่วมด้วย ซึ่งผู้ประกาศข่าว AI อาจจัดอยู่ในระดับความเสี่ยงดังกล่าว

5.1.2 กฎบัตรปารีสว่าด้วยปัญญาประดิษฐ์ (AI) และงานข่าวและสื่อสารมวลชน

กฎบัตรปารีสว่าด้วยปัญญาประดิษฐ์ (AI) และงานข่าวและสื่อสารมวลชน (กฎบัตรฯ) ได้ถูกเผยแพร่เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2023 [12] โดยองค์กรผู้สื่อข่าวไร้พรมแดน (Reporters Without Borders (RSF)) และองค์กรพันธมิตร 16 แห่ง กฎบัตรฯ นี้เป็นมาตรฐานจริยธรรมสากลฉบับแรกที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ในงานข่าวและสื่อสารมวลชน มีความมุ่งหมายในการสนับสนุนความร่วมมือในระดับโลกเพื่อให้แน่ใจว่า AI รักษาสิทธิมนุษยชน สันติภาพ และประชาธิปไตย โดยมีหลักการ 10 ประการว่าด้วยปัญญาประดิษฐ์ ดังนี้ 1) การใช้และพัฒนาระบบ AI ในงานข่าวและสื่อสารมวลชนต้องยึดถือค่านิยมหลักของจริยธรรมงานข่าวและสื่อสารมวลชน 2) การใช้ AI ต้องให้ความสำคัญกับอำนาจของมนุษย์ เช่น การตัดสินใจ การตรวจสอบผลกระทบของระบบ AI 3) ระบบ AI ที่ใช้ในงานข่าวและสื่อสารมวลชนต้องผ่านการประเมินอย่างอิสระก่อนใช้งาน 4) สื่อต้องรับผิดชอบต่อนโยบายที่เผยแพร่เสมอ 5) สื่อต้องรักษาความโปร่งใสในการใช้ระบบ AI 6) สื่อต้องรับรองแหล่งที่มาและการสืบสวนแหล่งที่มาของเนื้อหา 7) งานข่าวและสื่อสารมวลชนต้องแบ่งระหว่างเนื้อหาจริงกับเนื้อหาสังเคราะห์อย่างชัดเจน 8) การปรับเนื้อหาให้เหมาะกับบุคคลและการแนะนำเนื้อหาที่ขับเคลื่อนด้วย AI ต้องรักษาความหลากหลายและครอบคลุมในประเด็นต่างๆ 9) นักข่าว สื่อ และกลุ่มสนับสนุนงานข่าวและสื่อสารมวลชนต้องมีส่วนร่วมในการกำกับดูแล AI และ 10) งานข่าวและสื่อสารมวลชนต้องรักษาพื้นฐานทางจริยธรรมและเศรษฐกิจในการทำงานร่วมกับองค์กร AI

ข้อสังเกต กฎบัตรฯ มีองค์กรพันธมิตร 16 แห่ง ซึ่งองค์กรพันธมิตรส่วนใหญ่อยู่ในยุโรปและอเมริกาเหนือ มีบางองค์กรมีฐานในแอฟริกาและเอเชียแปซิฟิก และบางองค์กรเป็นเครือข่ายข้ามชาติที่มีสมาชิกทั่วโลก ข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นว่ากฎบัตรฯ ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรด้านสื่อและวารสารศาสตร์จากหลายภูมิภาคทั่วโลก โดยมีตัวแทนหลักจากยุโรปและอเมริกาเหนือ แต่องค์กรที่อยู่ในแถบเอเชียแปซิฟิกมีเพียง 1 องค์กร เท่านั้น คือ Asia-Pacific Broadcasting Union (ABU) ซึ่งมีประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกโดยมีกรมประชาสัมพันธ์เป็นสมาชิกสามัญ ซึ่งอาจนำหลักการสิบประการว่าด้วยปัญญาประดิษฐ์ ในบางประเด็นมาปรับใช้ในการกำหนดแนวทางในการกำกับดูแลของประเทศไทยได้

5.1.3 สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ได้ออกแนวปฏิบัติสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ให้เป็นไปตามจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. 2567 [13] (แนวปฏิบัติฯ) โดยมีสาระสำคัญ คือ การกำหนดแนวทางให้องค์กรสื่อมวลชนถือปฏิบัติ โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จาก AI ในกระบวนการผลิตเพื่อการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ต้องยึดมั่นในจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชนของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติอย่างเคร่งครัด โดยองค์กรสื่อมวลชนที่ยอมรับแนวปฏิบัติฯ พึงประกาศหรือแสดงสัญลักษณ์ให้สาธารณชนรับทราบผ่านทางเว็บไซต์ขององค์กร หรือช่องทางอื่นตามความเหมาะสม รวมถึงมีการกำหนดแนวทางการสนับสนุนวิชาชีพและการพิจารณาเรื่องร้องเรียนร่วมด้วย

ข้อสังเกต แนวปฏิบัติฯ ได้ระบุถึงการใช้ AI ในการรายงานข่าวโดยตรง โดยระบุว่า “องค์กรสื่อมวลชนต้องระมัดระวังการสร้างสรรค์งานเสียงหรือเนื้อหาในรูปแบบเสียงด้วย AI หรือ “Generative AI” แทนมนุษย์ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ในงานสื่อมวลชน อาทิ ผู้ดำเนินรายการ พิธีกร ฯลฯ หากจำเป็นต้องใช้ AI ต้องแจ้งให้ผู้รับสารรับทราบ” และ “องค์กรสื่อมวลชนพึงระมัดระวังการใช้ AI ในการนำเสนอข่าวด่วน ข่าวสถานการณ์ที่จำเป็นต้องรายงานทันที (Breaking News) โดยการผลิต หรือเผยแพร่ข่าวดังกล่าว ให้คำนึงถึงจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชนโดยเคร่งครัด” แสดงให้เห็นว่าสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติได้เล็งเห็นความสำคัญของการนำเทคโนโลยี AI มาใช้ในการรายงานข่าว ซึ่งอาจถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในอนาคต จึงออกแนวปฏิบัติฯ เพื่อให้องค์กรที่เป็นสมาชิกเกิดความระมัดระวังในการนำมาใช้และถือปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

5.1.4 ประเทศจีน

ประเทศจีนนับได้ว่าเป็นประเทศที่มีการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ และมีการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการพัฒนาเทคโนโลยี AI มาใช้ในผู้ประกาศข่าว เริ่มขึ้นในช่วงปลายปี 2018 สำนักข่าวซินหัว (Xinhua) ของจีนร่วมมือกับ โซวโก่ว (Sogou) บริษัทผู้ผลิตเว็บไซต์ค้นหาข้อมูลรายใหญ่ของจีนเปิดตัว “ผู้ประกาศข่าว AI รายแรกของโลก” โดยโมเดลแรกเป็นผู้ประกาศข่าวภาษาอังกฤษ ส่วนโมเดลที่สองเป็นผู้ประกาศข่าวภาษาจีน ซึ่งจำลองเสียง การขยับริมฝีปาก และการแสดงออกทางสีหน้าจากผู้ประกาศข่าวจริงของ Xinhua [14] ต้นปี 2019 ได้มีการเปิดตัวผู้ประกาศข่าวหญิงครั้งแรกของโลกชื่อว่า ซิน เสี่ยวเหมิง (Xin Xiaomeng) ถูกพัฒนาให้สามารถอ่านข่าวได้เหมือนจริง ทั้งลักษณะท่าทางและการพูด ผู้พัฒนาได้อ้างอิงและอาศัยพื้นฐานจากผู้ประกาศข่าวของสำนักข่าว Xinhua ที่มีตัวตนอยู่จริงมาประยุกต์ใช้กับ AI Xin Xiaomeng โดยการพัฒนาวัตถุประสงค์เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งผู้ประกาศข่าว AI สามารถทำงานได้ 24 ชั่วโมงไม่ว่าจะบนแพลตฟอร์มใดก็ตาม เป็นอีกหนึ่งการพัฒนาที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพทางด้านเทคโนโลยีของจีนที่มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง [15] สถานีวิทยุโทรทัศน์กลางของประเทศจีน (China Central Television: CGTN) ได้มีการสร้างปัญญาประดิษฐ์ที่เป็นร่างอวตาร (Avatar) ของผู้ประกาศข่าว และสามารถใช้เสียงของผู้ประกาศ เจ้าของเสียง และสามารถเปลี่ยนเป็นเสียงผู้อื่น เพื่อทดแทนกรณีที่เป็นข่าวด่วนและผู้ประกาศข่าวไม่สามารถปฏิบัติงานได้ [7]

การกำกับดูแล

สภานิติบัญญัติของจีนได้จัดทำ "Next Generation Artificial Intelligence Development Plan" หรือแผนพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ยุคใหม่มาตั้งแต่ปี 2017 โดยปัจจุบันคือ แผนแม่บท AI 2030 ซึ่งเป็นแผนแม่บทที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยี AI อย่างเป็นระบบ กำหนดให้เทคโนโลยี AI เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การพัฒนาแห่งชาติ โดยในแผนแม่บทนี้มีการกำหนดให้จัดตั้งข้อกำหนด กฎระเบียบ และบรรทัดฐานทางจริยธรรมเกี่ยวกับการพัฒนา AI เอาไว้

สำนักงานบริหารไซเบอร์สเปซแห่งประเทศจีน (CAC) ได้ประกาศกฎหมายควบคุมการให้บริการ Generative AI ฉบับชั่วคราวในเดือนกรกฎาคม 2023 ระบุว่าผลิตภัณฑ์ Generative AI ใหม่ที่พัฒนาขึ้นในจีนต้องผ่านการประเมินความปลอดภัยในการให้บริการและตรวจสอบความปลอดภัยของข้อมูลผู้ใช้งานก่อนเผยแพร่สู่ประชาชน ร่างกฎหมายนี้ยังกำหนดให้เนื้อหาที่สร้างโดย AI ต้องเป็นความจริงและถูกต้อง สอดคล้องกับคุณค่าสังคมนิยมของประเทศ ห้ามมีเนื้อหาที่บ่อนทำลายอำนาจอธิปไตยหรือมีการโฆษณาชวนเชื่อของผู้ก่อการร้ายหรือกลุ่มสุดโต่ง ความรุนแรง ข้อมูลลามกอนาจาร ความเกลียดชังทางชาติพันธุ์ การเลือกปฏิบัติ หรือเนื้อหาอื่นๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม และผู้ให้บริการจะต้องไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา แหล่งที่มาของข้อมูลจะต้องมาจากแหล่งที่ถูกกฎหมาย โดยบทลงโทษสำหรับผู้ให้บริการที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบมีตั้งแต่โทษปรับ ถูกระงับบริการ หรือถูกสอบสวนทางอาญา นอกจากนี้ยังมีการกำกับกับกฎระเบียบอื่นๆ เช่น จรรยาบรรณสำหรับปัญญาประดิษฐ์ยุคใหม่ Algorithm Provisions หรือบทบัญญัติอัลกอริทึม และ Deep Synthesis Provisions ที่ควบคุมเทคโนโลยีปลอมแปลงเสียงและใบหน้า (Deepfake) [16]

ข้อสังเกต ประเทศจีนยังไม่มีกรอบกฎในการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าวในรายการโทรทัศน์เป็นการเฉพาะ แต่มีการออกกฎในการกำกับดูแลสื่อที่นำเทคโนโลยี AI มาใช้ ในประเด็นต่างๆ โดยเฉพาะเกี่ยวกับเนื้อหาที่นำเสนอสู่สาธารณชน

และมีมาตรฐานเกี่ยวกับการออกเสียง การควบคุมลมหายใจ และการใช้เสียงที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ที่กำหนดใน Chinese Broadcasting Science หากมีการใช้ผู้ประกาศข่าว AI มาตรฐานเกี่ยวกับการออกเสียงต่างๆ อาจไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดที่ได้รับเอาไว้อย่างไรก็ดี ประเทศจีนเป็นประเทศแรกที่นำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและประหยัดเวลาในการทำงาน แต่ด้วยระบอบการปกครองสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ของประเทศจีน อาจทำให้เกิดข้อกังวลในเรื่องการใช้ผู้ประกาศข่าว AI เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารไปสู่สาธารณชน

5.1.5 ประเทศอินโดนีเซีย

ประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่พบว่า 95% ของนักข่าวอินโดนีเซียมีความเข้าใจเกี่ยวกับ AI อย่างลึกซึ้ง และยังให้ความสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ AI ในงานวารสารศาสตร์และให้ความสำคัญในการนำ AI มาใช้ในงานวารสารศาสตร์ [17] ช่อง tvOne เป็นสถานีโทรทัศน์แรกของประเทศอินโดนีเซียที่นำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้ โดยมีผู้ประกาศข่าวหญิง จำนวน 3 คน ได้แก่ Nadira, Sasya และ Bhoomi ไม่เพียงแค่นั้น tvOne ยังได้สร้างบัญชี Instagram@tvOne.ai ขึ้นมาโดยเฉพาะสำหรับผู้ประกาศข่าว AI แต่ละคน การเปิดตัวของผู้ประกาศข่าว AI ทำให้เกิดการแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทาง Instagram และ YouTube ทั้งที่ชื่นชมและเสนอข้อเสนองาน [18] การสำรวจนักข่าว 75 คนในอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม พบว่าสื่อมวลชนต่างตระหนักถึงความสำคัญที่เพิ่มขึ้นของ AI ในสายงานข่าว

การกำกับดูแล

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีของอินโดนีเซียได้วางแผนกลยุทธ์แห่งชาติไว้ใน “สมุดปกขาวยุทธศาสตร์แห่งชาติ (National Strategy White Paper)” แต่ก็มีข้อบกพร่องหลายประการที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการนำ AI มาใช้ โดยหนึ่งในอุปสรรคหลัก คือ การขาดกฎระเบียบระดับชาติที่กำหนดหลักจริยธรรมและนโยบายสำหรับการพัฒนาและการใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบ ปัจจุบันประเทศอินโดนีเซียยังไม่มีกรอบกฎหมายที่ชัดเจนสำหรับการพัฒนาและการใช้ AI ในภาครัฐและเอกชน โดยยังต้องพึ่งพากฎหมายที่มีอยู่ในการจัดการกับประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการใช้โมเดล AI ที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น กฎหมายว่าด้วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และธุรกรรม (Electronic Information and Transactions) กฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ (Copyright) และกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Protection : PDP) อย่างไรก็ตาม กระทรวงการสื่อสารและสารสนเทศของอินโดนีเซีย (Ministry of Communications and Informatics : MCI) ได้ออกหนังสือเวียนว่าด้วยจริยธรรมของปัญญาประดิษฐ์ (Ethics of Artificial Intelligence) เพื่อเป็นแนวทางเริ่มต้นที่กำหนดค่านิยมทั่วไปของ AI และหลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับค่านิยม จริยธรรม และการควบคุม AI ในด้านการให้คำปรึกษาการวิเคราะห์ และการพัฒนาโปรแกรมที่ดำเนินการโดยภาคธุรกิจและผู้ให้บริการระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic System Providers : ESPs) [19]

ปัจจุบันประเทศอินโดนีเซียกำลังร่างกฎระเบียบใหม่เกี่ยวกับการใช้ AI เนื่องจากเทคโนโลยีดังกล่าวได้รับความนิยมในประเทศ ด้านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสื่อสารและดิจิทัลอินโดนีเซียได้กล่าวว่าจะร่างกฎระเบียบด้าน AI ให้เสร็จสิ้นภายในสามเดือนข้างหน้า (เดือนพฤษภาคม 2568) [20] หน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสื่อและการออกอากาศ รวมถึงการกำกับดูแลการใช้เทคโนโลยีในสื่อของประเทศอินโดนีเซีย อยู่ภายใต้การดูแลของ Kementerian Komunikasi dan Informatika (KOMINFO) หรือ กระทรวงการสื่อสารและสารสนเทศของอินโดนีเซีย ซึ่งทำหน้าที่กำหนดนโยบายและมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในสื่อ นอกจากนี้ยังมีการกำกับดูแลจาก KPI (Komisi Penyiaran Indonesia) หรือ คณะกรรมการการออกอากาศของอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลการควบคุมเนื้อหาการออกอากาศในประเทศให้มีการนำเสนอข่าวที่เหมาะสม

ข้อสังเกต จากการสำรวจบริษัท วีโร ภูมิภาคอาเซียนพบ 95% ของนักข่าวอินโดนีเซียและไทยมีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI อย่างลึกซึ้ง [17] แสดงให้เห็นว่านักข่าวของประเทศไทยและประเทศอินโดนีเซียมีความตื่นตัวในการใช้ AI ในงานสื่อมวลชนในระดับเดียวกัน ซึ่งปัจจุบันประเทศอินโดนีเซียได้มีการนำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้ แต่ยังไม่มี

การกำกับดูแลเป็นการเฉพาะเช่นเดียวกับประเทศไทย แต่กำลังมีการร่างกฎระเบียบเกี่ยวกับการใช้ AI ในการศึกษาครั้งนี้สาเหตุที่เลือกประเทศอินเดียเป็นประเทศกรณีศึกษา เนื่องจากเป็นประเทศเพื่อนบ้านกับประเทศไทยมีความคล้ายคลึงกัน ในบริบทต่างๆ รวมถึงมีบริบทการใช้เทคโนโลยี AI งานสื่อสารมวลชนเช่นเดียวกันกับประเทศไทย จึงอาจนำแนวทางการกำกับดูแล AI มาเป็นแนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าวในประเทศไทยได้

5.1.6 ประเทศอินเดีย

ช่อง Odisha TV ได้เปิดตัวผู้ประกาศข่าว AI ชื่อ Lisa เป็นผู้ประกาศข่าวหญิงที่มีลักษณะภายนอกเหมือนคนจริงๆ Lisa ออกแบบมาเพื่อทำงานประจำ เช่น การส่งข่าว อ่านคำทำนายดวงชะตา และให้ข้อมูลอัปเดตเกี่ยวกับสภาพอากาศและกีฬา ซึ่งการเข้ามาของ AI ช่วยให้พนักงานที่เป็นมนุษย์สามารถมุ่งเน้นไปที่งานสร้างสรรค์มากขึ้น ซึ่งเป็นการปรับปรุงคุณภาพโดยรวมของข่าว [21] ปัจจุบันช่องข่าวหลายช่องในอินเดียก็ใช้ผู้ประกาศข่าว AI เช่น India Today มีผู้ประกาศข่าว AI ชื่อ Sana และ Power TV ใช้ผู้ประกาศข่าว AI ชื่อ Soundarya การใช้ AI ในห้องข่าวมีข้อได้เปรียบที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประเทศที่ใช้หลายภาษาอย่างประเทศอินเดีย ผู้ประกาศข่าว AI สามารถรายงานข่าวเป็นภาษาอังกฤษ ภาษาฮินดี ภาษาบงาลา และภาษาอื่นๆ อีก 72 ภาษา จึงเหมาะกับการใช้งานในอินเดียซึ่งเต็มไปด้วยภาษาถิ่นหลายร้อยภาษา และภาษาทางการถึง 22 ภาษา ช่วยให้สามารถส่งข่าวสารไปยังผู้ชมได้กว้างขึ้นและหลากหลายมากขึ้น สำนักข่าวยังสามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว เพราะใช้เวลาไม่นานในการประมวลผลและรายงานข่าว

แม้ว่าเทคโนโลยีในปัจจุบันยังไม่สามารถแก้จุดอ่อนหลักๆ ของผู้ประกาศข่าว AI ในเรื่อง “ความไม่เป็นธรรมชาติ” หรือการอ่านข่าวด้วยน้ำเสียงโมโนโทนราบเรียบเกินไปได้ แต่ก็สามารถนำมาปรับใช้ให้เข้ากับสภาพการทำงานจริงได้ เช่น Sana ที่ถูกนำไปใช้อ่านข่าวสั้น Headline News ซึ่งมีความสั้นกระชับทันเหตุการณ์ หรือ Lisa ในชุดสำหรับที่ได้อ่านข่าวรายวัน ข่าวไลฟ์สไตล์ ทำนายดวงชะตา ข่าวกีฬา และการรายงานสภาพอากาศ ไม่ใช่ข่าวใหญ่ในช่วงไพรม์ไทม์ที่ยังจำเป็นต้องใช้ทักษะ น้ำเสียง สีหน้า การแสดงอารมณ์ และเสน่ห์ของคนจริงๆ ในการรายงานข่าวอยู่ [22]

การกำกับดูแล

อินเดียยังไม่มีกรอบกฎหมายที่ครอบคลุมและเฉพาะเจาะจงสำหรับ AI รวมถึง Generative AI อย่างไรก็ตาม รัฐบาลอินเดียได้ใช้แนวทางการกำกับดูแลแบบ “Light-touch” ซึ่งเน้นการสนับสนุนและส่งเสริมนวัตกรรม AI ในขณะเดียวกันก็กำหนดกฎระเบียบเพื่อป้องกันความเสี่ยง [23] ทางกรอินเดียกำหนดให้บริษัทเทคโนโลยีต่างๆ ต้องขออนุญาตจากทางการก่อนเปิดตัวเครื่องมือ AI ที่ยังมีความ “ไม่น่าเชื่อถือ” หรือกำลังอยู่ระหว่างการทดสอบสู่สาธารณะ โดยระบุว่าเครื่องมือเหล่านี้ควรถูกติดป้ายกำกับว่า เครื่องมือมีโอกาสให้คำตอบที่ไม่ถูกต้องแก่ผู้ใช้งาน กระทรวงไอทีของอินเดียระบุว่า การใช้งานและเปิดตัวเครื่องมือดังกล่าว รวมถึง Generative AI ให้ชาวอินเดียใช้จะต้องได้รับการอนุญาตอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรจากรัฐบาลเสียก่อน [24] หน่วยงานรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลในงานสื่อสารมวลชน ได้แก่ Ministry of Information and Broadcasting (MIB) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายสื่อ และองค์กรสื่อที่กำกับดูแลกันเอง ได้แก่ News Broadcasters Association (NBA)

ข้อสังเกต ประเทศอินเดียมีการนำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้ในหลายช่องรายการ ซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสียแต่ข้อดีที่เห็นได้ชัด คือ การลดข้อจำกัดด้านภาษา เนื่องจากประเทศอินเดียเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติและหลากหลายภาษา การนำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้ทำให้ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของคนในประเทศได้ อย่างไรก็ตาม การกำกับดูแลเกี่ยวกับสื่อของอินเดียมีทั้งการกำกับดูแลโดยรัฐและการรวมกลุ่มกำกับดูแลกันเองหากในอนาคตมีการออกกฎหมาย หรือแนวทางในการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI อาจนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับประเทศไทยได้

5.2 ผลกระทบจากการใช้ผู้ประกาศข่าว AI ในรายการโทรทัศน์

การพัฒนาผู้ประกาศข่าว AI ได้รับแรงผลักดันจากความต้องการที่จะสร้างวิธีการผลิตเนื้อหาข่าวที่มีประสิทธิภาพ คุ่มค่ามากขึ้น รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพ และความสม่ำเสมอของการรายงานข่าว แม้ว่าการเกิดขึ้นของผู้ประกาศข่าว AI จะ

เป็นเรื่องแปลกใหม่ของวงการสื่อสารมวลชน แต่ก็มีทั้งผลกระทบทางบวกและผลกระทบทางลบที่ต้องพิจารณา โดยภาคส่วนหรือกลุ่มบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีนี้มาใช้ ได้แก่ องค์กรสื่อสารมวลชน ผู้ประกาศข่าวในรายการโทรทัศน์ ผู้รับชมรายการข่าวทางโทรทัศน์ และองค์กรกำกับดูแล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.2.1 ผลกระทบทางบวก

5.2.1.1 องค์กรสื่อ

องค์กรสื่อในปัจจุบันต้องแบกรับค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการบริหารจัดการการออกอากาศรายการข่าวในแต่ละครั้ง ซึ่งในบางครั้งอาจไม่คุ้มค่างับจำนวนของผู้ชมและจำนวนเงินที่ได้จากการขายเวลาโฆษณา รวมถึงต้องใช้ทรัพยากรบุคคลจำนวนมากในการสนับสนุนผู้ประกาศข่าวในการออกอากาศแต่ละครั้ง การนำ AI มาใช้แทนผู้ประกาศข่าวในรายการโทรทัศน์ ทำให้องค์กรสามารถลดต้นทุนในการดำเนินการได้ ทั้งลดค่าจ้างในการจ้างผู้ประกาศข่าวและทีมงานจำนวนมาก เช่น ค่าแต่งหน้า ทำผม เครื่องแต่งกายของผู้ประกาศข่าว ค่าอาหาร ค่าเครื่องดื่ม สวัสดิการต่างๆ ของทีมงาน ช่วยประหยัดเวลาในการดำเนินการของทีมงานสนับสนุนต่างๆ รวมถึงไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มหากมีการรายงานข่าวที่นอกเหนือจากเวลาปฏิบัติงานปกติหรือในกรณีที่มีข่าวด่วนหรือข่าวที่เป็นที่สนใจต่อสาธารณชน ผู้ประกาศข่าว AI ยังสามารถพร้อมรายงานข่าวได้ 24 ชม. [25] และสามารถรายงานข่าวได้ต่อเนื่องไม่จำกัดระยะเวลา สอดคล้องกับรูปแบบการทำงานของรายการข่าวในปัจจุบันที่ต้องการความรวดเร็วฉับไวและเตรียมพร้อมอยู่ตลอดเวลา ลดข้อจำกัดด้านความเหนื่อยล้าหรือเหตุจำเป็นทำให้ไม่สามารถมารายงานข่าวได้ นอกจากนี้ ผู้ประกาศข่าว AI ไม่ต้องเตรียมตัวอ่านข่าวหรือทำความเข้าใจกับข่าวก่อนที่จะอ่านในรายการ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว สามารถเปลี่ยนรูปแบบลักษณะหน้าตา น้ำเสียงของ AI ให้ดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้ หากต้องรายงานข่าวในภาษาอื่นๆ ไม่จำเป็นต้องหาผู้ประกาศที่มีความเชี่ยวชาญทางภาษานั้นๆ เนื่องจากสามารถรายงานข่าวได้ทุกภาษาและประมวลผลคำพูดได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีภาษาหลักหลายภาษา ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงข่าวสารได้อย่างเท่าเทียม การนำเทคโนโลยีนี้มาใช้อาจมีค่าใช้จ่ายสูงในช่วงแรกแต่จะช่วยให้องค์กรประหยัดค่าใช้จ่ายได้ในระยะยาว

5.2.1.2 ผู้ประกาศข่าวในรายการโทรทัศน์

ผู้ประกาศข่าวที่มีชื่อเสียงสามารถขายลิขสิทธิ์หน้าตา น้ำเสียง เพื่อให้รายการนำไปทำผู้ประกาศข่าว AI ทำให้ไม่ต้องมารายงานข่าวด้วยตนเอง ในกรณีที่มีข่าวด่วนหรือมีรายการข่าวที่ออกอากาศในช่วงเวลาที่ไม่สะดวก เช่น ช่วงเช้า ช่วงดึก ไม่จำเป็นต้องเดินทางมาที่สตูดิโอเพื่อถ่ายทำรายการ ทำให้ประหยัดต้นทุนด้านเวลา และต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ รวมถึงผู้ประกาศข่าวไม่ต้องทำความเข้าใจหรือศึกษาข้อมูลของข่าวก่อนที่จะรายงานข่าว อีกทั้งการรายงานข่าวปราศจากการใส่อารมณ์ความรู้สึกของตนเองลงไปเพื่อปฏิบัติตามหลักจริยธรรมวารสารศาสตร์

5.2.1.3 ผู้รับชมรายการข่าวทางโทรทัศน์

ไม่มีข้อจำกัดด้านภาษา ผู้ประกาศข่าว AI สามารถรายงานข่าวด้วยภาษาใดก็ได้ มีการรายงานข่าวที่รวดเร็ว ผู้รับชมสามารถติดตามข่าวสารได้ตลอดเวลา ผู้ประกาศข่าว AI มีรูปร่างหน้าตา บุคลิก และการแต่งกายที่ดึงดูดความสนใจสอดคล้องกับประเภทของข่าวที่รายงาน

5.2.1.4 องค์กรกำกับดูแล

ลดข้อร้องเรียนในประเด็นการรายงานข่าวที่ใส่ความคิดเห็นหรือความรู้สึกส่วนตัวของผู้ประกาศข่าวลงไปใน การรายงานข่าว และการใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม

5.2.2 ผลกระทบทางลบ

5.2.2.1 องค์กรสื่อ

อาจเกิดการต่อต้านจากผู้ชมรายการ เนื่องจากประชาชนอาจต้องการรับชมการรายงานข่าวที่ผู้ประกาศข่าวเป็นมนุษย์และเป็นผู้ประกาศข่าวที่ตนเองชื่นชอบ การใช้ผู้ประกาศข่าว AI อาจส่งผลต่อความนิยมและความน่าเชื่อถือในการรายงานข่าวอีกด้วย ในช่วงแรกการนำเทคโนโลยี AI มาใช้อาจมีราคาสูงและต้องเสียค่าบำรุงรักษา ต้องจ้างผู้เชี่ยวชาญมา

ควบคุมการทำงานของระบบ อีกทั้งต้องมีระบบสำรองกรณีเกิดปัญหาขัดข้องเกิดขึ้นขณะออกอากาศ ต้องมีการวางแผนระยะยาวสำหรับการพัฒนาระบบในอนาคตที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงไป และต้องมึงบประมาณในการปรับปรุง บำรุงรักษาระบบ นอกจากนี้ผู้ประกาศข่าว AI มีโอกาสเกิดอคติในการนำเสนอเนื้อหาข่าว เช่น การเหยียดเชื้อชาติ การกีดกันทางเพศ การเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทางการเมือง เนื่องจากต้องนำข้อมูลมาจากบิ๊กดาต้า (Big Data) และอัลกอริธึม (Algorithms) มาใช้ ซึ่งข้อมูลเหล่านั้นอาจมีอคติหรือมีความไม่เป็นกลางอยู่ นอกจากนี้อาจมีปัญหาในการจัดการกับประเด็นที่ซับซ้อนและการจัดการกับสถานการณ์เฉพาะหน้า การตอบโต้กับเหตุการณ์สด มีข้อจำกัดในการรับมือเหตุฉุกเฉิน ดังนั้น มีความเหมาะสมในการใช้รายงานข่าวในลักษณะที่เรียบง่าย เช่น การพยากรณ์อากาศ ข่าวสั้นต้นชั่วโมง นอกจากนี้บุคลากรที่มีส่วนร่วมในการออกอากาศรายการข่าวอาจถูกลดความสำคัญลงด้วยเนื่องจากไม่มีความจำเป็นต้องใช้หรือนำมาใช้แค่บางส่วนเท่านั้น

5.2.2.2 ผู้ประกาศข่าวในรายการโทรทัศน์

ผู้ประกาศข่าวในรายการโทรทัศน์สูญเสียรายได้ หรือถูกเลิกจ้าง ถูกลดระดับความนิยมลง เนื่องจากไม่มีช่องทางให้พบปะกับผู้รับชมรายการโทรทัศน์

5.2.2.3 ผู้รับชมรายการข่าวทางโทรทัศน์

การใช้ผู้ประกาศข่าว AI อาจทำให้ผู้รับชมรายการได้รับข้อมูลที่ผิดพลาดเนื่องจากขาดการกลั่นกรองอีกชั้นจากผู้ประกาศข่าว การใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะภาษาไทย เนื่องจากผู้ประกาศข่าว AI ยังมีปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในบางคำหรือบางประโยคและการเรียบเรียงประโยคที่ไม่ถูกต้อง เป็นผลมาจากเทคโนโลยี AI ของบริษัทต่างๆ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการแปลผลทำให้การรายงานข่าวไม่มีความน่าสนใจ ผู้ประกาศข่าว AI ทำได้เพียงนำเสนอข้อมูลที่ถูกเตรียมไว้ให้เท่านั้น เมื่อต้องรายงานข่าวในประเด็นอ่อนไหวผู้ประกาศข่าว AI จะขาดความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ (Lack of Empathy) เนื่องจากบุคลิกของผู้ประกาศข่าวถูกกำหนดโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์จึงเกิดข้อจำกัดในการมีบุคลิกเฉพาะตัว รวมถึงผู้ประกาศข่าว AI มีบุคลิกที่คล้ายคลึงกันไปหมดอาจส่งผลให้คุณภาพและความหลากหลายของการรายงานข่าวลดน้อยลงและบางครั้งการแสดงออกดูเป็นทางการเกินไปไม่สามารถส่งต่ออารมณ์ ความรู้สึก (Human Touch) ไปยังผู้ชมได้

5.2.2.4 องค์กรกำกับดูแล

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.) มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลผู้ได้รับอนุญาตในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แต่ในปัจจุบันยังไม่มีกรอบกฎเกณฑ์ในการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI เป็นการเฉพาะ เนื่องจากเป็นเทคโนโลยีใหม่และอยู่ในขั้นเริ่มต้นในการนำมาใช้ในประเทศไทย หากยังไม่มีกรอบกำกับดูแลที่ชัดเจนเมื่อมีข้อร้องเรียนอาจเป็นอุปสรรคในการหาข้อยุติของปัญหา และหากมีการกระทำผิดจะไม่สามารถกำหนดผู้รับผิดชอบได้อย่างชัดเจน รวมถึงอาจมีข้อกังวลในประเด็นจริยธรรมต่างๆ เช่น จริยธรรมทางวารสารศาสตร์ ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชน โดยเฉพาะประเด็นความเป็นกลางในการนำเสนอข่าว การใช้ภาษา คำพูดในการนำเสนอข่าวในประเด็นอ่อนไหว อันจะส่งผลกระทบต่อร้ายแรงในเชิงสุขภาพ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล และการแสดงความรับผิดชอบในการแก้ไขข้อผิดพลาดอันเกิดจากการรายงานข่าวอย่างรวดเร็วหากข้อผิดพลาดนั้นส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของบุคคลหรือองค์กร เนื่องจากผู้ประกาศข่าว AI ไม่ได้ถูกสอนหรือถูกฝึกในเรื่องการห้ามมิให้ละเมิดกฎระเบียบหรือกฎหมายในบริบทนั้นๆ จึงควรมีแนวทางในการกำกับดูแลในประเด็นดังกล่าวอย่างรอบคอบ เพื่อให้การกำกับดูแลสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้ง การใช้ผู้ประกาศข่าว AI ต้องมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบกระบวนการในการทำงานได้เพื่อให้เกิดความถูกต้อง เหมาะสมในการรายงานข้อมูลข่าวสารไปยังสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านรายการโทรทัศน์หากข้อมูลมีความผิดพลาดหรือไม่เป็นกลาง ข้อมูลจะถูกแพร่กระจายออกไปเป็นวงกว้างอย่างรวดเร็ว

จะเห็นได้ว่าการนำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้มีทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบต่อภาคส่วนหรือกลุ่มบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องมากหรือน้อยแตกต่างกันไป การนำมาใช้จึงต้องพิจารณาอย่างรอบด้านเพื่อให้เกิดประโยชน์และความคุ้มค่าสูงสุด

6. อภิปรายผล

จากการศึกษาการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI ขององค์กร และประเทศต่างๆ พบว่า EU มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี AI โดยรวม แต่ยังไม่มีการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI เป็นการเฉพาะ ในกฎบัตรปารีสว่าด้วยปัญญาประดิษฐ์ (AI) และงานข่าวและสื่อสารมวลชน และแนวปฏิบัติสภาการสื่อสารมวลชนแห่งชาติมีการกำหนดแนวทางในการใช้ AI ในงานสื่อสารมวลชนซึ่งมีประเด็นที่กล่าวถึงการนำเทคโนโลยีผู้ประกาศข่าว AI มาใช้ด้วย นอกจากนี้ประเทศที่มีการนำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้นั้น ยังไม่มีประเทศใดที่มีการกำกับดูแลเป็นการเฉพาะ มีเพียงการกำกับดูแลเทคโนโลยี AI โดยรวมหรือการนำกฎหมายที่มีลักษณะการกำกับดูแลที่ใกล้เคียงกันมาใช้ และในบางประเทศอยู่ระหว่างการร่างกฎหมายเกี่ยวกับ AI ผลการศึกษาค้นคว้าสามารถนำมากำหนดแนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI ที่เหมาะสมกับประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

6.1 ด้านกระบวนการก่อนการนำเสนอข่าวขององค์กรสื่อ

6.1.1 กระบวนการตัดสินใจในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณะ ควรเป็นหน้าที่ของมนุษย์หรือบรรณาธิการ ในการตัดสินใจ ควรนำ AI มาเป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานเท่านั้น ไม่ควรนำมาแทนที่มนุษย์ทั้งหมด (Adaptation, Not Revolution) และต้องควบคุมการทำงานจากมนุษย์ทุกครั้ง เช่น การเลือกประเด็นข่าวที่นำเสนอ การเรียบเรียงบทพูด ในการรายงานข่าว การจัดลำดับความสำคัญในการนำเสนอข่าว นอกจากนี้การนำเสนอข่าวหากไม่มีการตรวจสอบจากกองบรรณาธิการ อาจทำให้ข่าวที่ถูกเผยแพร่ออกไปเกิดความผิดพลาดทั้งด้านภาษา ความถูกต้องของข้อมูล และการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น อาจขัดต่อหลักจรรยาบรรณและจริยธรรมสื่อมวลชน เช่น ใน “แนวทางการใช้เทคโนโลยี Generative AI ในการผลิตเนื้อหา (Editorial Guidelines on Generative AI)” ของ The Guardian สื่อของประเทศอังกฤษ ได้กำหนดว่าเนื้อหาที่สร้างโดย AI ต้องมีการกำกับดูแลด้วยมนุษย์และผ่านการอนุมัติจากบรรณาธิการก่อนเผยแพร่เสมอ [26]

6.1.2 องค์กรสื่อต้องกำหนดเป้าหมาย ขอบเขต และเงื่อนไขการใช้งานสำหรับระบบ AI อย่างชัดเจน ครอบคลุมรอบด้านและคำนึงถึงผลกระทบของระบบ AI ที่นำมาใช้ มีกรอบการใช้งานอย่างเคร่งครัด และต้องสามารถควบคุมและแก้ไขสถานการณ์หากเกิดความผิดพลาดได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการนำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้ในรายการออกอากาศสด ควรมีความระมัดระวังอย่างยิ่ง หากมีข้อผิดพลาดต้องสามารถแก้ไขสถานการณ์ได้ในทันที เช่น การอ่านออกเสียงชื่อบุคคลสำคัญผิด การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงหากระบบเกิดความขัดข้องผู้ประกาศข่าว AI ไม่สามารถรายงานข่าวได้อย่างต่อเนื่องมีความจำเป็นต้องวางแผนรับมือกับความเสียนั้น รวมถึงต้องมีระบบสำรองกรณีเกิดปัญหาขัดข้องขณะออกอากาศ

6.1.3 ระบบ AI ที่นำมาใช้ต้องได้รับการตรวจสอบด้านความเป็นกลางในการนำเสนอเนื้อหา ไม่มีการบิดเบือนข้อมูลที่สอดแทรกอคติ เช่น การเหยียดเชื้อชาติ การกีดกันทางเพศ การเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทางการเมือง เนื่องจากผู้ประกาศข่าวถือว่าเป็นบุคคลที่เป็นผู้นำทางความคิดเห็นของผู้รับชม ดังที่ Supaporn Polnikorn [27] กล่าวว่า สภาวะผู้นำทางความคิดเห็น (Opinion Leadership) หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหนึ่ง (ผู้นำทางความคิดเห็น) ส่งผลกระทบที่ไม่เป็นทางการต่อทัศนคติและการกระทำของผู้อื่น ซึ่งอาจจะเป็นผู้ที่เสาะหาความคิดเห็น (Opinion Seekers) หรือเป็นเพียงผู้รับความคิดเห็น (Opinion Recipients) หรือเป็นสภาวะที่มีการสื่อสารชนิดปากต่อปาก โดยมีผู้บริโภครายหนึ่งสามารถส่งผลกระทบไปยังผู้บริโภครายอื่นๆ ได้

6.2 ด้านการนำเสนอข่าวสู่สาธารณะ

6.2.1 หากมีการใช้ผู้ประกาศข่าว AI จะต้องแสดงข้อความชี้แจงอย่างชัดเจนบนหน้าจอโทรทัศน์ เพื่อแจ้งให้ผู้รับชมทราบถึงที่มาของเนื้อหาและใช้วิจารณญาณในการรับชม เช่น “ผู้ประกาศข่าวที่ท่านรับชมอยู่ในขณะนี้ถูกสร้างด้วยเทคโนโลยี AI” สำนักข่าวบางสำนักไม่เรียกผู้ประกาศข่าว AI ว่าเป็น “News Anchor” หรือ “News Presenter” แต่เรียกเป็น “AI Newsreader” ปัจจุบันใครก็สามารถจ้างทำผู้ประกาศ AI หรือ Avatar ของตัวเองได้ ไม่จำเป็นต้องมาจากสำนักข่าว

จึงมีความเสี่ยงถูกนำไปใช้รายงานข่าวปลอม เช่น กรณีที่เกิดขึ้นในประเทศเวเนซุเอลา พบเคสนำผู้ประกาศ AI หรือ Avatar ไปใช้ในการรายงานข่าวปลอมเพื่อโจมตีการเมืองฝ่ายตรงข้าม นอกจากนี้ ประเด็นที่เริ่มพบในวงการผู้ประกาศ AI คือ การนำไปใช้ในข่าว "เชิงโฆษณาชวนเชื่อ" (Propaganda) โดยบริษัทวิจัยด้านสื่อ Graphika ที่มีสำนักงานใหญ่ในนิวยอร์ก รายงานว่า ในประเทศจีนพบว่า มีการใช้งานผู้ประกาศ AI ไปกับการรายงานเนื้อหาเชิงโฆษณาชวนเชื่อให้กับพรรคคอมมิวนิสต์ (CCP) ซึ่งกรณีเหล่านี้ทำให้ผู้ประกาศ AI เป็นเหมือนหุ่นที่ถูกป้อนข้อมูลให้พูด มากกว่าจะเป็นเทคโนโลยีที่สะท้อนความก้าวหน้าในวงการข่าวที่แท้จริงออกมา [28]

6.2.2 ผู้ประกาศข่าวเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการนำเสนอข่าวให้น่าสนใจ มีความน่าเชื่อถือ และถือว่าเป็นภาพลักษณ์ของสถานีโทรทัศน์ ซึ่งคุณสมบัติพื้นฐานของผู้ประกาศข่าว ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) อ่านออกเสียงถูกต้อง ควบกล้ำ ชัดเจนชัดถ้อยชัดคำ มีจังหวะ มีชีวิตชีวา 2) มีความสามารถในการสื่อสารให้ผู้ชมเข้าใจได้ง่าย ผู้ประกาศต้องมีความรู้ มีความเข้าใจในข่าว สามารถจับประเด็นสำคัญของข่าวได้ 3) สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ 4) มีบุคลิกน่าเชื่อถือ มีการวางสีหน้า ท่าทางในการแสดงออกที่มีความมั่นใจ รวมถึงการแต่งกาย เสื้อผ้าทรงผม ต้องดูสุภาพ เหมาะสมกับรูปแบบรายการนั้นๆ และ 5) ผู้ประกาศข่าวยังต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ต้องใฝ่รู้อ่านมาก ฟังมากมีการเตรียมพร้อมเสมอ จำเป็นต้องฝึกทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และฝึกวิธีการสื่อสารเพื่อให้ผู้ชมเชื่อถือและประทับใจ [29] นอกจากนี้ผู้ประกาศข่าวต้องอ่าน พูด และออกเสียงอักขระวิธี หลักภาษาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ 2555 ข้อ 14 (10) กำหนดให้ ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการคัดเลือก จัดทำ กำกับดูแลรายการ เนื้อหารายการใดๆ รวมถึงการประกาศหรือการโฆษณาที่ให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาชีพและจริยธรรมของสื่อ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตมีผู้ดำเนินรายการเพื่อทำหน้าที่ประกาศหรือแจ้งข้อความที่แพร่ภาพ หรือกระจายเสียง ให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ในการสรรหาหรือคัดเลือกผู้ดำเนินรายการที่สามารถอ่าน พูด และออกเสียง อักขระวิธี หลักภาษาได้อย่างเหมาะสมตามมาตรฐานที่คณะกรรมการประกาศกำหนด อย่างไรก็ตาม ผู้ประกาศข่าว AI อาจมีข้อจำกัดด้านการอ่าน พูด และออกเสียง เนื่องจากเทคโนโลยี AI เป็นระบบที่พัฒนาขึ้นโดยบริษัทจากต่างประเทศถูกสอนให้เรียนรู้โดยภาษาต่างประเทศเมื่อมีการป้อนข้อมูลเพื่อให้สื่อสารออกมาเป็นภาษาไทย อาจทำให้การออกเสียงในบางคำยังไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะคำศัพท์เฉพาะ และน้ำหนักในการออกเสียงของคำในประโยคอาจยังไม่เป็นธรรมชาติเหมือนการออกเสียงของผู้ประกาศข่าวที่เป็นมนุษย์เท่าที่ควร

ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. ได้มีการจัดอบรมและทดสอบเพื่อรับบัตรผู้ประกาศในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (บัตรผู้ประกาศฯ) ซึ่งเป็นใบรับรองมาตรฐานวิชาชีพสำหรับผู้ที่ใช้เสียงทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ แต่ขณะนี้กฎหมายยังมิได้บังคับให้ผู้ประกาศข่าวต้องมีบัตรผู้ประกาศฯ แต่เป็นเรื่องของความสมัครใจที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือแก่บุคคลทั่วไป อย่างไรก็ตาม การนำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้ ผู้ประกอบกิจการต้องคำนึงถึงความสามารถในการอ่าน พูด และออกเสียง อักขระวิธี หลักภาษาได้อย่างเหมาะสม ต้องไม่เป็นอุปสรรคในการรับชมข่าวสารของผู้บริโภค ควรมีความใกล้เคียงกับผู้ประกาศข่าวที่เป็นมนุษย์มากที่สุด เพื่อให้ผู้ชมเกิดความน่าเชื่อถือ และเกิดอรรถรสในการรับชม หากในอนาคตมีการนำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้อย่างแพร่หลาย การทดสอบเพื่อมีบัตรผู้ประกาศในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์อาจถูกลดความสำคัญลง

6.2.3 การนำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้อาจทำให้ผู้ชมและผู้ดำเนินรายการขาดปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Human Touch) โดยปกติผู้รับชมข่าวในรายการโทรทัศน์มักมีความสัมพันธ์กับผู้ประกาศข่าวแบบพาราโซเชียล (Parasocial Relationships) คือ ความสัมพันธ์ที่คนคนหนึ่งรู้จักอย่างสนิทชิดเชื้อกับอีกบุคคลหนึ่ง โดยที่บุคคลฝ่ายหลังนั้นไม่รู้จักบุคคลฝ่ายแรก [30]หรือที่เรียกว่า “แฟนคลับ (Fanclub)” ซึ่งสอดคล้องกับในช่วงปี 1950 นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยชิคาโก ให้คำจำกัดความ “อิทธิพลแบบพาราโซเชียล” (Parasocial Influence) ว่าเป็นความเชื่อของผู้ชมรายการข่าวช่วงค่ำในยุคนั้นว่า ผู้ประกาศข่าวที่อยู่หลังโต๊ะกำลังพูดผ่านกล้องกับพวกเขาโดยตรง ผู้ประกาศข่าวกลายเป็นมากกว่านักข่าวที่แค่รายงานข่าว พวกเขากลายเป็นเสมือนเพื่อนที่ผู้ชมต้อนรับเข้าสู่ห้องนั่งเล่นของตนในทุกค่ำคืน [31] อย่างไรก็ตาม ความรู้สึกที่ผู้ประกาศข่าว

กำลังพูดคุยกับผู้ชมโดยตรงเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเชื่อถือ การนำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้อาจทำให้ความสัมพันธ์กับผู้ชมน้อยลง และอาจส่งผลกระทบต่อระดับความนิยมในการรับชมรายการ ทั้งนี้ การใช้ผู้ประกาศข่าว AI และผู้ประกาศข่าวที่เป็นมนุษย์ร่วมด้วยอาจเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการนำเสนอข่าวในอนาคต

6.2.4 ผู้ประกาศข่าว AI เหมาะกับการรายงานข่าวที่มีรูปแบบตายตัวไม่มีการโต้ตอบระหว่างผู้ดำเนินรายการหรือผู้ชม เช่น การรายงานสถานการณ์ประจำวัน การพยากรณ์อากาศ ซึ่งผู้ประกาศข่าว AI ไม่สามารถแทนผู้ประกาศข่าวในรายการเล่าข่าวได้ เนื่องจากรายการเล่าข่าวเป็นรายการที่ต้องใช้ปฏิสัมพันธ์ของผู้อ่านรายการ หากเป็นรายการที่ใช้ผู้ดำเนินรายการ 2 คน ต้องมีการโต้ตอบซึ่งกันและกันอาจไม่ได้อยู่ในบทที่ได้เตรียมไว้ ซึ่งผู้ประกาศข่าว AI ยังขาดทักษะดังกล่าว รูปแบบการนำเสนอข่าวที่เหมาะสม คือ การอ่านข่าวในห้องบันทึก (Studio) หรือเรียกกันว่า “ข่าวอ่าน” หมายถึง การเสนอข่าวของผู้ประกาศที่นั่งหรือยืนประกาศในห้องส่งโดยภาษาที่ใช้กับการข่าวอ่านต้องเป็นทางการสูง นอกจากนี้ผู้ประกาศจะอ่านเพียงข้อเท็จจริงที่ใส่ไว้ในบทข่าวเท่านั้น ไม่ใส่ความคิดเห็นหรืออารมณ์ใดๆ ลงไป ซึ่งข่าวอ่านมักนิยมใช้กับข่าวภาคหลักของทุกสถานี ประเด็นข่าวที่ซ้ำมักไม่ซ้ำซ้อน โดยจะใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและชัดเจน ความยาวของแต่ละข่าวที่มีทั้งภาพและเสียงไม่ควรเกิน 1 นาที [32]

6.3 ด้านการประเมินผล

ควรตระหนักว่าการนำระบบ AI มาใช้อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในตัวเอง เนื่องจากองค์กรอาจไม่มีอำนาจควบคุมข้อมูลวิธีการและกระบวนการได้อย่างเต็มที่ [33] เนื่องจากระบบที่นำมาใช้ไม่ใช่ระบบที่เป็นขององค์กรเองแต่เป็นการนำระบบจากบริษัทภายนอกมาใช้ ควรมีการประเมินความเสี่ยงในการใช้งานระบบก่อน ระหว่าง และหลังการออกอากาศ รวมถึงการประเมินความเสี่ยงที่ผู้รับชมหรือบุคคลในข่าวจะได้รับ เช่น การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการแก้ไขปัญหาคopyright หากเกิดข้อผิดพลาด โดยมีขั้นตอนการประเมินที่ชัดเจน อาจให้ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวารสารศาสตร์ ผู้ปฏิบัติงานด้านวารสารศาสตร์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรของตนเองเป็นผู้ร่วมประเมิน รวมถึงควรมีการปรับปรุงแนวปฏิบัติการใช้งาน AI สำหรับองค์กรสื่อและกองบรรณาธิการข่าวอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

การประเมินต้องแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการยึดมั่นในค่านิยมหลักของจริยธรรมวารสารศาสตร์ ต้องมีการกำหนดกรอบความรับผิดชอบที่ชัดเจนหากเกิดข้อผิดพลาด รวมถึงให้ความสำคัญกับการควบคุมความเป็นกลางในการประมวลผลข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาเสนอต่อสาธารณชน ทั้งนี้ การประเมินผลกระทบของผู้ประกาศข่าว AI ต่ออุตสาหกรรมสื่อจำเป็นต้องใช้เกณฑ์วัดที่ครอบคลุมมากกว่าการวัดผลแบบดั้งเดิม คือ ไม่เพียงแต่การวัดความถูกต้องของข่าว แต่ยังต้องพิจารณาการทำงานร่วมกันระหว่างมนุษย์กับ AI ในการผลิตข่าว โดยใช้การวิเคราะห์ขั้นสูงเพื่อหาจุดสมดุลที่เหมาะสม (Fitria, 2024; Hall, 2024) [34]

7. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในอนาคต

7.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย ข่าว เพื่อนำมาวิเคราะห์แนวทางการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI ในรายการโทรทัศน์ ในมุมมองของการนำไปกำกับดูแล การศึกษาในครั้งต่อไปควรศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคในการรับชมรายการโทรทัศน์ที่ใช้ผู้ประกาศข่าว AI เพื่อให้ทราบถึงมุมมองของผู้บริโภคที่มีความพึงพอใจในการนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้มากน้อยเพียงใด รวมถึงศึกษาในมุมมองของบุคลากรในองค์กรสื่อถึงความพึงพอใจในการนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้เช่นกัน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อองค์กรสื่อหรือหน่วยงานกำกับดูแลในการนำไปวางแผนการกำกับดูแลและเป็นข้อมูลนำไปกำหนดแนวทางการประกอบธุรกิจต่อไป

7.2 ศึกษาแบบการกำกับดูแลที่เหมาะสมโดยกำหนดเป็นฉากทัศน์ (Scenarios) ได้แก่ การกำกับดูแลตนเอง (Self-Regulation) การกำกับดูแลร่วม (Co - Regulation) และ การกำกับดูแลโดยรัฐ (Legal Regulation) โดยแสดงให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของแต่ละรูปแบบเพื่อให้เห็นมุมมองต่างๆ อย่างรอบด้านและเลือกแนวทางในการกำกับดูแลที่เหมาะสมมากที่สุด

8. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1 การนำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้ในงานสื่อสารมวลชน ต้องมีการกำหนดบุคคลรับผิดชอบต่อความผิดพลาดที่เกิดขึ้น เพื่อให้มีผู้รับผิดชอบหรือแก้ไขปัญหา เช่น ความผิดพลาดของข้อมูล หรือการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

8.2 การรายงานข่าวของผู้ประกาศข่าว AI ต้องยึดมั่นในค่านิยมหลักของจริยธรรมวารสารศาสตร์ คือ หลักความจริง ความถูกต้อง ความเป็นธรรม ความเป็นกลาง ความเป็นอิสระ การเคารพความเป็นส่วนตัว ไม่ควรใช้ข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลที่มีความอ่อนไหวในการฝึกฝน AI โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งข่าวที่ได้มาในเชิงปิดลับ (Off Record) เนื่องจากผู้ผลิต AI อาจนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้หรืออาจจัดเก็บไม่เหมาะสม ควรรับรองสิทธิของทุกคนในการเข้าถึงข้อมูลที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ การป้องกันการนำ AI ใช้ในทางที่ผิด การจัดการข้อมูลที่น่าเสนอโดย AI อย่างโปร่งใส รวมถึงไม่ใช้คำพูดที่แสดงความเกลียดชัง (Hate Speech) ควรมีการระบุนการในการตรวจสอบความเป็นกลางของข้อมูลและความถูกต้องก่อนนำเสนอต่อสาธารณชน เนื่องจากการนำเสนอข่าวในรายการโทรทัศน์ข้อมูลจะถูกกระจายออกไปอย่างรวดเร็วและแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นรายการออกอากาศสด

8.3 ควรส่งเสริมการสร้างความรู้เท่าทัน AI (AI literacy) ต่อผู้ชมรายการโทรทัศน์เพื่อพัฒนาทักษะให้เกิดวิจารณญาณในการรับชมและสามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นสิ่งใดเป็นของจริง เพื่อป้องกันการถูกหลอกลวงและความเข้าใจที่ผิดพลาด ส่งเสริมการใช้ AI อย่างสร้างสรรค์และมีความรับผิดชอบ (Responsible AI) ส่งเสริมความรู้และทักษะโดยการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับจริยธรรม AI และทักษะการใช้เครื่องมืออย่างรู้เท่าทันให้กับบุคลากรในห้องข่าวอย่างทั่วถึง เช่น Financial Times สื่อจากอังกฤษที่ระบุว่ามีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ AI สนับสนุนการทำงานสำหรับนักข่าว [35]

8.4 งานสื่อสารมวลชนเป็นงานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความสนใจในข้อมูลข่าวสารนั้น หากมีการกำกับดูแลผู้ประกาศข่าว AI โดยรัฐ (Legal Regulation) เป็นผู้ควบคุมทั้งหมดอาจปิดกั้นในการสร้างสรรค์งาน การรายงานข่าวของทุกช่องจะมีรูปแบบเหมือนกันไปหมด หากมีการกำกับดูแลตนเอง (Self - Regulation) อาจมีผู้ที่ไม่มีปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับ ทุกช่องรายการอาจมีรูปแบบรายการคล้ายคลึงกันเพื่อตึงระดับความนิยมให้ได้สูงสุด ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสังคมเป็นวงกว้างหากผลที่เกิดขึ้นเป็นด้านลบ การกำกับดูแลร่วม (Co-Regulation) อาจเป็นหนทางในการกำกับดูแลที่เหมาะสม คือ การให้สภาวิชาชีพ รัฐ และภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนในการกำกับดูแล โดยการกำกับดูแลเทคโนโลยีไม่ควรมีการปิดกั้นการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ แต่ต้องเรียนรู้ให้เท่าทันทั้งผลดีและผลเสียที่ตามมา โดยให้เทคโนโลยีเป็นตัวช่วยในการทำงานเท่านั้นไม่ใช่เข้ามาแทนที่มนุษย์ อย่างไรก็ตามการกำกับดูแลต้องกำหนดว่าสิ่งใดควรเข้าไปกำกับดูแลหรือสิ่งใดควรปล่อยให้เกิดการพัฒนา

8.5 เทคโนโลยี AI ช่วยให้นักข่าวย่อยสรุปสารหลายรูปแบบได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น แต่ AI ยังมีข้อจำกัดด้านศักยภาพไม่เหมาะสมกับงานที่ต้องใช้ทักษะด้านวารสารศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบข้อเท็จจริง การเสนอข่าวอย่างมีจรรยาบรรณ การวิเคราะห์ข่าวเชิงลึก และการรายงานข่าวเกี่ยวกับกฎหมายที่ต้องใช้ความเข้าใจทางวิชาการสูง การวิเคราะห์และเข้าใจบริบทสภาพสังคมที่ซับซ้อน ไม่สามารถเจาะลึกข่าวแนวสืบสวนสอบสวนได้ ไม่สามารถสัมภาษณ์แหล่งข่าวแบบเผชิญหน้า ตลอดจนไม่สามารถเข้าใจบริบททางอารมณ์หรือการเล่าเรื่องที่ส่งอิทธิพลเหนือผู้ชมได้ ดังนั้น มนุษย์เป็น “ทรัพยากร” ที่สำคัญที่สุด ไม่ควรถูกแทนที่ด้วย AI ทั้งหมด

8.6 หากมีการนำใบหน้าของผู้รายงานข่าวที่มีชื่อเสียงมาใส่เป็นใบหน้าของผู้ประกาศข่าว AI เจ้าของใบหน้าต้องให้ความยินยอมในการนำใบหน้าของตนเองมาใช้และมีสิทธิที่จะปฏิเสธการนำใบหน้าของตนเองไปรายงานข่าวในประเด็นที่ตนเองไม่ต้องการ เช่น ข่าวที่เป็นประเด็นอ่อนไหวทางการเมือง เชื้อชาติ ศาสนา ความรุนแรง

8.7 ปัจจุบันการนำผู้ประกาศข่าว AI มาใช้ยังไม่แพร่หลายมากนัก ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ คือ ค่าใช้จ่ายในการนำเทคโนโลยีมาใช้อาจมีราคาสูง เช่น ค่าใช้จ่ายในการซื้อสิทธิการใช้งาน ค่าบำรุงรักษาระบบ ค่าจ้างผู้เชี่ยวชาญในการใช้งานระบบ แต่ในอนาคตหากเทคโนโลยีมีราคาถูกลง อาจส่งผลให้มีการนำมาใช้แพร่หลายมากขึ้น ซึ่งต้นทุนการใช้ AI จะลดลง 10 เท่าในทุกๆ 12 เดือน การที่ราคาลดลงอาจส่งผลให้มีผู้ใช้งานมากขึ้น [36] จึงควรมีการวางแผนและกำหนดแนวทางในการกำกับดูแลเพื่อให้พร้อมรองรับกับเทคโนโลยีดังกล่าว

9. เอกสารอ้างอิง (Reference)

- [1] National Statistical Office. (2024). *Survey on access to radio and television media 2024*. Ministry of Digital Economy and Society. (In Thai)
- [2] National Science and Technology Development Agency, & Artificial Intelligence Ethics Committee. (2022). *AI ethics guidelines*. National Science and Technology Development Agency. (In Thai)
- [3] Prasitphon, K. (2024, November 8). *AI in the media industry* [Presentation slides]. NBTC Competition Forum 2024: Content Creators in the age of AI: Adapting to change, Century Park Hotel, Bangkok, Thailand. (In Thai)
- [4] Srichankat, T., Kachentoraporn, P., & Thongrin, S. (2020). Characteristics affecting the credibility of news anchors in television talk-news programs. *STOU Journal of Communication Arts*, 10(2), 89–105. (In Thai)
- [5] National Broadcasting and Telecommunications Commission. (2012). *Notification of the National Broadcasting and Telecommunications Commission on Rules and Procedures for Licensing Broadcasting or Television Services*, B.E. 2555 (2012). NBTC. Retrieved from <https://broadcast.nbtct.go.th/data/document/law/doc/th/560400000016.pdf> (In Thai)
- [6] Tawiphong, J. (2024, October 16). *How AI is being used in the modern media industry*. Thai PBS NOW. <https://www.thaipbs.or.th/now/content/1729>. (In Thai)
- [7] Ritthiphonin, J., & Thiannara, T. (2023). *Opportunities and challenges of artificial intelligence in the broadcasting industry*. Broadcasting and Television Academic Division, Broadcasting and Television Policy and Academic Bureau, Office of the NBTC. Retrieved from <https://broadcast.nbtct.go.th/data/academic/file/6709000000001.pdf>. (In Thai)
- [8] Parindachotidecha, T., & Parindachotidecha, C. (2023). *News innovation in the digital age*. *Journal of Lampang Rajabhat University*, 12(1), 85–97. Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JLPRU/article/view/263961>. (In Thai)
- [9] Komongkolkul, B. (2024, August 3). *European Union enacts world's first AI regulation law*. *Thairath Online*. <https://www.thairath.co.th/news/foreign/2805233>. (In Thai)
- [10] Foo Yun Chee. (2025, February 5). *EU lays out guidelines on misuse of AI by employers, websites, police*. Reuters. <https://www.reuters.com/technology/artificial-intelligence/eu-lays-out-guidelines-misuse-ai-by-employers-websites-police-2025-02-04/>

- [11] Munck, M. (2021). *The EU's Artificial Intelligence Act: Understand the EU regulations and which actions to take.*
- [12] Reporters Without Borders. (2023, November 10). *Paris Charter on AI and Journalism.* <https://rsf.org/en/paris-charter-ai-and-journalism>
- [13] National Press Council of Thailand. (2024, December 14). *Guidelines on the use of artificial intelligence (AI) in accordance with media professional ethics B.E. 2567 (2024).* <https://www.presscouncil.or.th/10884>. (In Thai)
- [14] Meixler, E. (2018, November 9). *China's Xinhua agency introduces the world's first AI news anchor.* TIME. <https://time.com/5450141/china-xinhua-artificial-intelligence-news-anchor/>
- [15] Workpointtoday. (2019, February 22). *China's state media unveils 'Xin Xiaomeng', the world's first female AI news anchor.* <https://workpointtoday.com>. (In Thai)
- [16] True Digital. (2023, August 3). *Exploring global AI regulations for safe, transparent, and non-discriminatory technology.* <https://www.truedigital.com>. (In Thai)
- [17] Vero. (2023, August). *AI and journalism in Southeast Asia: A survey of opportunities and challenges.* <https://vero-asean.com/whitepaper/ai-and-journalism-in-southeast-asia-survey/>
- [18] Fitria, T. N. (2024). *Artificial intelligence (AI) news anchors: How do they perform in the journalistic sector?* ITELL Journal, 1(1), 29–42. <https://itell.or.id/journal/index.php/itelljournal/article/view/4>
- [19] TnP Law Firm. (2024). *Artificial Intelligence 2024 – Indonesia: Trends and Developments. Chambers and Partners.* <https://practiceguides.chambers.com/practice-guides/artificial-intelligence-2024/indonesia/trends-and-developments>
- [20] International Media Club of Thailand. (2025, February 22). *Indonesia plans to develop AI chatbot modeled after DeepSeek.* https://imctnews.com/news_details-news-6883.html. (In Thai)
- [21] Janakisena, T. (2023, July 30). *India unveils AI news anchor capable of speaking 72 languages.* The Standard. <https://thestandard.co/india-ai-news-anchors/>. (In Thai)
- [22] Worapetchrayut, N. (2023, August 30). *From behind-the-scenes to front-line: Asia's rise of AI news anchors.* Thai Journalists Association. <https://tja.or.th/view/booklet/1448583>. (In Thai)
- [23] PwC India. (2024). *Understanding the impact of GenAI on the Indian healthcare ecosystem.* The Bengal Chamber of Commerce and Industry. <https://bengalchamber.com/healthtech/2024/Understanding-Impact-of-GenAI-in-Indian-Healthcare-Industries.pdf>
- [24] InfoQuest News Agency. (2024, March 4). *India orders tech firms to seek approval before launching unreliable AI tools.* <https://www.infoquest.co.th/2024/380345>
- [25] Wang, S. (2023). *A study on the advantages, dilemmas and development strategies of artificial intelligence presenters.* International Journal of Future Science, 5(9), 148–151. <https://doi.org/10.25236/IJFS.2023.050924>
- [26] The Guardian. (2024, December 6). *Revealed: Bias found in AI system used to detect UK benefits fraud.* <https://www.theguardian.com/society/2024/dec/06/revealed-bias-found-in-ai-system-used-to-detect-uk-benefits>
- [27] Supaporn Polnikorn. (2005). *Consumer behavior.* Bangkok: Holistic Publishing Co., Ltd. (In Thai)

- [28] Dashveenjit Kaur. (2023, July). *More countries across Asia are introducing AI news anchors. Here's a list.* <https://techwireasia.com/2023/07/ai-news-anchors-and-which-countries-has-them/>
- [29] Phatthira Sarakonborirak. (2014). *Announcers and voice usage in radio and television*. Bangkok: Thammasat University Press. (In Thai)
- [30] NG Thai. (2024, November 1). *'Parasocial': When the brain tells us we're 'friends' – uncovering the overlooked social media relationships*. National Geographic Thailand. <https://ngthai.com/science/74992/parasocial-relationships-social-media/>
- [31] Stokel-Walker, C. (2024, January 26). *TV channels are using AI-generated presenters to read the news. The question is, will we trust them? BBC Future.* <https://www.bbc.com/future/article/20240126-ai-news-anchors-why-audiences-might-find-digitally-generated-tv-presenters-hard-to-trust>
- [32] Narumon Pinto. (2014). *TV news program production*. Bangkok: Charansanitwong Printing Co., Ltd. (In Thai)
- [33] Council of Europe. (2023). *Guidelines on the responsible implementation of artificial intelligence in journalism*. <https://www.coe.int/en/web/freedom-expression/-/guidelines-on-the-responsible-implementation-of-artificial-intelligence-ai-systems-in-journalism>
- [34] Fitria, T. N. (2024). *Artificial Intelligence (AI) News Anchors: How do they perform in the journalistic sector?* ITELL Journal, 1(1), 29–42.
- [35] Financial Times. (2025, March 10). *Evolving for the AI era: How the Financial Times is creating a culture of AI fluency and innovation*. <https://aboutus.ft.com/careers/ft-blog/evolving-for-the-ai-era-how-the-financial-times-is>
- [36] Siam Blockchain. (2025, March 17). *Sam Altman predicts the future of humanity in the AI era by 2035*. <https://siamblockchain.com/2025/03/17/sam-altman-ai-prediction-2035/>. (In Thai)